

Roosje Polak is geboren op 11 november 1916 in Amsterdam. Ze was de dochter van Joseph Polak en Lena Woudhuysen. Ze had 12 (half) broers en (half) zussen.

Roos komt na de scheiding van haar ouders in 1925 terecht in het pleeggezin van Joseph and Rosetta Busnac. In juni 1925 gaat ze naar de Berg-Stichting. Ook haar broers Henri (1918 – 1943) en Lesie (1921 – 1944) en zusje Marietje (1915 – 1943) zaten in de Berg-stichting.

De Berg-stichting is in 1909 opgericht als opvanghuis voor joodse kinderen uit noodlijdende gezinnen en voogdij kinderen. In een bosrijk gebied aan de zuidkant van het dorp Laren aan de Doodweg 4, grenzend aan de Hilversumse hei, stond

van 1911 tot 1971 het gebouwencomplex van de Berg-Stichting, een Joods Kindertehuis. Met een voetbalveld, boomgaard, groentetuin, pluimveehouderij en bijenkasten was de stichting een van de beste kindertehuizen van Nederland.

In 1929 werd begonnen met een Scoutinggroep bij de Bergstichting in Laren. De meisjes waren bij het Nederlands Padvindsters Gilde (NPG) als groep I van de afdeling Laren

geregistreerd. De jongens waren ingeschreven bij de NPV als groep 6 van de afdeling Bussum. In eerste instantie werd gestart met welpen, padvindsters en padvindsters en in mei 1936 kwamen er kabouters bij. In september 1933 werd ook een pioniersgroep opgericht. De groepen deden actief mee met activiteiten binnen het district en gingen jaarlijks op kamp. Vlak voor de oorlog waren er veertien welpen, tweeëntwintig verkenners, tien kabouters en achttien padvindsters.

Door de stichting werd De Judeër uitgegeven, het periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting. Hierin verschenen regelmatig verslagen van Scoutingkampen en werden installaties en insignes vermeld. Roos was net als haar broers Lesie en Henri en zus Marie actief bij Scouting. Ze is padvindster en wordt ronde leidster van de sneeuwkllokjes in 1932. In datzelfde jaar haalt ze het insigne volksdansen. Een jaar later haalt ze haar zwemdiploma en in 1935 het insigne handwerken en wassen. Roos vertrekt in 1935 uit de Berg-Stichting.

Ze gaat als verpleegster werken in het Apeldoornsche Bosch net als haar broer Henri en haar zus Marie. Het Apeldoornsche Bosch was een joodse psychiatrische inrichting, die tot 1943 gevestigd was aan de Zutphensestraat in Apeldoorn. Naast de inrichting stond het Paedagogium Achisomog (vertaald: Mijn broeder tot steun), waar Joodse kinderen met opvoedingsmoeilijkheden en aan zwakzinnige kinderen werden opgevangen. In

de instelling werkten diverse joodse scouts die eerder bv. in de Berg-stichting in Laren gewoond hadden. De eerste tweeënhalve jaar van de oorlog gaan relatief onbezorgd voorbij aan de patiënten en het personeel van Het Apeldoornsche Bosch. Maar op 1 april 1942 het niet-Joodse personeel ontslagen. Op 19 januari 1943 gelast SS-commandant Ferdinand aus der Fünten de evacuatie van het gehele complex. Een dag later kwam de Ordedienst van Kamp Westerbork en op het station van Apeldoorn werd een goederentrein met 40 wagons gereed gemaakt. De helft van het personeel is in die nacht gevlucht en ondergedoken. In de nacht van donderdag 21 op vrijdag 22 januari 1943 werden alle patiënten in vrachtwagens naar de gereedstaande goederentrein gebracht. De trein vertrok de volgende ochtend en bracht de bijna 1200 patiënten en 50 van de personeelsleden rechtstreeks naar Auschwitz, waar de patiënten bij aankomst direct zijn gedood. Het resterende, in Apeldoorn gebleven personeel, is samen met de laatste ruim honderd Joodse Apeldoorners in een gewone trein naar Kamp Westerbork gebracht en werd vandaar uit gedeporteerd.

Na de ontruiming van het Apeldoornsche Bosch is Roosje ondergedoken tot het eind van de oorlog. Na 3 jaar ondergedoken te zijn, hoorde Roosje dat al haar familie in de Sjoa is omgekomen.

Ze is weer gaan werken als verpleegster in Hoorn. Ze is op 27 maart 1952 in Haarlem getrouwd met Henk Beck. Ze heeft van 1952 tot 2005 in Haarlem gewoond en is in 2005 met Henk verhuist naar Nieuwerkerk a/d IJssel, waar ze op 9 februari 2008 is overleden. Ze heeft twee zonen

Haar zusje Marietje en haar man worden weggevoerd en Marietje wordt met haar zoontje vermoord in concentratiekamp Auschwitz op 3 september 1943. Haar man komt om op 31 december 1943 in Warschau. Broer Henri Polak is vermoord in concentratiekamp Auschwitz op 25 januari 1943 en lesie is overleden op 31 maart 1944 in een concentratiekamp in Midden-Europa..

Meer informatie

[Roosje Polak \(1916-2008\) » Stamboom Polack/Polak/Levie/Monasch » Genealogie Online](#)

[Family tree of herediasittig - Geneanet](#)

[Family Page: Polak, Roosje \(beck.org.il\)](#)

[Roosje Polak heeft de oorlog overleefd! \(joodsmonument.nl\)](#)

[De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, jrg 8, 1935-1936, no 1-4, 1935 » 1935 - Pag. 54 | Delpher](#)

[De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, jrg 5, 1932-1933, no 1-4, 1932 » 1932 - Pag. 72 | Delpher](#)

[De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, jrg 5, 1932-1933, no 1-4, 1932 » 1932 - Pag. 19 | Delpher](#)

[De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, jrg 6, 1933-1934, no 1-4, 1933 » 1933 - Pag. 20 | Delpher](#)

[De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, jrg 5, 1932-1933, no 1-4, 1932 » 1932 - Pag. 5 | Delpher](#)

[De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, jrg 8, 1935-1936, no 1-4, 1935 » 1935 - Pag. 82 | Delpher](#)

[Berg-Stichting \(laarenberg.nl\)](#)

[monumentbergstichting.nl](#)

[Larense Berg-Stichting voor Joodse kinderen - ONH](#)

[De Berg-Stichting - Monument voor de Joodse Kinderen \(monumentbergstichting.nl\)](#)

[Herinnerings bomen Laren](#)

[Nieuw Israelietisch weekblad » 25 jul 1930 - Art. 110 | Delpher](#)

[De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, jrg 9, 1936-1937, no 1-3, 1936 » 1936 - Pa. 25 | Delpher](#)

[De schalmei; officieel orgaan voor besturen en leidsters van het Nederlandsche Meisiesgilde, jrg 7, 1933-1934, no 8, 1933 » 1933-09 - Pag. 1 | Delpher](#)

[Monument voor de Berg-stichting. 48 pupillen te veel. - NIK - Nederlands Israëlitisch Kerkgenootschap](#)

[Bronnen over 'Berg-stichting' - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[Verhuizing Berg-Stichting naar Amsterdam - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[Eerste razzia Berg-Stichting - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[Tweede razzia Berg-Stichting - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[Ontruiming Berg-Stichting - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[Het Apeldoornsche Bosch - Wikipedia](#)

[Herinneringscentrum Apeldoornsche Bosch - Home](#)

[Namenlijst-Apeldoornsche-Bosch.pdf \(joodsgroningen.nl\)](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.